

2021

Poročilo o uresničevanju letnega programa dela za leto 2021

Škornik Iztok

SOLINE Pridelava soli d.o.o.

1.1.2021

POROČILO O URESNIČEVANJU LETNEGA PROGRAMA DELA ZA LETO 2021

Iztok Škornik

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	1
1. PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	2
KRAJINSKI PARK SEČOVELJSKE SOLINE	2
Pravna in druga dejstva	2
Osebna izkaznica KPSS.....	3
2. CILJI IN GLAVNE PRIORITETE V LETU 2021	4
Cilj1: OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE	4
Cilj3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ	4
Cilj5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI	4
3. POROČILO O IZVAJANJU PREDVIDENIH CILJEV IN UKREPOV V LETU 2021	5
Cilj1 (P1): OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE	5
Stanje biotske raznovrstnosti: habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst	9
Cilj 2: OMOGOČANJE DOŽIVLJANJA IN SPOZNAVANJA PARKA.....	15
Cilj 3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ	17
Cilj 4: OMOGOČANJE POVEZANOSTI LOKALNEGA PREBIVALSTVA S PARKOM.....	18
Cilj 5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI	19
Cilj 6: SPLOŠNE NALOGE IN AKTIVNOSTI.....	20
4. FINANČNO POROČILO	22
5. URESNIČEVANJE KADROVSKEGA NAČRTA	25

1. PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

KRAJINSKI PARK SEČOVELJSKE SOLINE

Sečoveljske soline so nastale na naplavinah reke Dragonje in so delo človeških rok. Pred posegom v ta prostor je bilo obsežno izlivno območje reke preprejeno z različnimi, med seboj bolj ali manj naravno povezanimi habitati. S površino približno 700 ha leži Krajinski park Sečoveljske soline (KPSS) na skrajnem jugozahodnem delu Slovenije, tik ob meji z Republiko Hrvaško, v južnem delu občine Piran. Severni del parka, kjer še poteka aktivna pridelava soli, se imenuje Lera. Od južnega dela parka, imenovanega Fontanigge, ga ločuje struga kanala Grande.

Sečoveljske soline so del krajinskega parka. Na severu so omejene s strugo Kanala sv. Jerneja, na vzhodu v večjem delu z nasipom bivše ozkotirne železnice, na jugu pa s Kanalom sv. Odorika, po katerem danes teče pred leti vanj preusmerjena reka Dragonja. Na zahodu jih varujejo morski nasipi v Piranskem zalivu.

Območje Lere je razdeljeno na predel kristalizacije in območja za zgoščevanje morske vode. Na Leri so značilna bivališča rastlinskih in živalskih vrst omejena na različno slana solna polja, solinske kanale in nasipe. Fontanigge ležijo med kanalom Grande in reko Dragonjo. Na zahodu so obdane z morskim visokovodnim nasipom, na vzhodu pa z agrarno površino. Na Fontaniggeah je mreža kanalov, ki so v preteklosti služili za dovod morske vode do posameznih solnih polj, za odvod izrabljenih in padavinskih vod ter za transportne plovne poti.

V KPSS se prepletajo trije temeljni vidiki rabe prostora: naravovarstveni, kulturni in gospodarski, s tremi gospodarskimi dejavnostmi: solinarstvom, obiskovanjem, rekreacijo ter z drugimi dopolnilnimi dejavnostmi. Vlada Republike Slovenije je sprejela Uredbo o Krajinskem parku Sečoveljske soline z namenom, da zavaruje naravno območje in ohrani biotsko raznovrstnost tipičnega solinarskega ekosistema.

Na Fontaniggeah je bila pridelava soli v 60. letih prejšnjega stoletja opuščena, v okviru dejavnosti Muzeja solinarstva pa se še prideluje sol na način, ki izvira iz 14. stoletja. V KPSS se prepletajo trije temeljni vidiki rabe prostora: naravovarstveni, kulturni in gospodarski, s tremi gospodarskimi dejavnostmi: solinarstvom, obiskovanjem, rekreacijo ter z drugimi dopolnilnimi dejavnostmi.

Pravna in druga dejstva

Vlada Republike Slovenije je območje Sečoveljskih solin leta 2001 z **Uredbo o Krajinskem parku Sečoveljske soline, Ur. l. RS, št. 29/01 in 46/14 – ZON-C** (v nadaljnjem besedilu: Uredba) razglasila za krajinski park. Območje Muzeja solinarstva, ki deluje na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline, je bilo z odlokom Vlade RS istočasno razglašeno za kulturni spomenik državnega pomena (Odlok o razglasitvi Muzeja solinarstva za kulturni spomenik državnega pomena, Ur. l. RS, št. 29/01). Sečoveljske soline so bile februarja 1993 kot prvo slovensko mokrišče uvrščene na seznam mednarodno pomembnih mokrišč pod okriljem Ramsarske konvencije o močvirjih. Zaradi velikega ornitološkega pomena so Sečoveljske soline uvrščene v mrežo območij posebnega varstva in med posebnimi ohranitvenimi območji po merilih Direktiv Evropske Unije v okviru omrežja Natura 2000. So naravna vrednota državnega pomena in ekološko pomembno območje. Vlada Republike Slovenije je leta 2011 sprejela **Uredbo o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline za obdobje 2011–2021** (Uradni list RS, št. 53/11; v nadaljevanju: Načrt upravljanja).

Na podlagi prvega in četrtega odstavka 49. člena v zvezi z drugim odstavkom 163. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNorg in 31/18) je dne 11.7.2018 Vlada Republike Slovenije izdala **UREDBO o spremembah Uredbe o**

Krajinskem parku Sečoveljske soline, s katero se je zaradi arbitražne odločitve spremenila meja Krajinskega parka Sečoveljske soline. Površina parka se je s tem zmanjšala za dobrih 48 ha.

Osebnostna izkaznica KPSS

Površina: 700 ha

Naselja v parku: 0

Število prebivalcev v parku: 0

Lastništvo: Republika Slovenija, manjši del Občina Piran in zasebni lastniki.

Upravljaavec: podjetje SOLINE Pridelava soli, d. o. o., na podlagi podeljene koncesije za upravljanje parka. V podjetju SOLINE Pridelava soli d. o. o. varujemo in trajno ohranjamo naravno in kulturno dediščino na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline ter pridelujemo sol na tradicionalen način. V skladu z Uredbo in Uredbo o koncesiji za rabo naravne vrednote Sečoveljskih solin in o koncesiji za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 11/02), sta po opravljenem javnem razpisu za podelitev koncesije REPUBLIKA SLOVENIJA (koncedent) in družba SOLINE Pridelava soli d. o. o., Seča 115, 6320 Portorož (koncesionar) 15. 7. 2003 sklenila Koncesijsko pogodbo za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline in rabo naravne vrednote Sečoveljske soline za obdobje dvajsetih let.

Varstvena območja v parku: prvo varstveno območje, ki obsega območje Fontanigge, drugo varstveno območje, ki obsega območje Lere, in tretje varstveno območje, ki obsega neposredno okolico solin.

Vplivno območje parka: povodje Dragonje in Drnice ter akvatorij Piranskega zaliva, vključno s polotokom Seča, in južno pobočje Savudrijskega polotoka.

Muzej solinarstva: kulturni spomenik državnega pomena, ki je znotraj parka na Fontaniggeah; upravljaavec: Pomorski muzej »Sergej Mašera« iz Pirana.

2. CILJI IN GLAVNE PRIORITYETE V LETU 2021

Varstveni cilj krajinskega parka je ohranitev za slanišča značilnih habitatnih tipov, ki so izjemni v slovenskem in mednarodnem prostoru, in habitatov ptic, ki tu v velikem številu gnezdijo, prezimujejo in se ustavljajo ob selitvah, ter habitatov drugih domorodnih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.

Izvedbeni cilji upravljanja KPSS v letu 2021 so opredeljeni na podlagi načrta upravljanja KPSS za obdobje 2011–2021, pri čemer so glavne priorityete (P1) cilji 1, 3, 5.

V sklopu varstvenega cilja 1 je podano ciljno stanje vrst in habitatov skladno z načrtom upravljanja, ki temelji tudi na vzdrževanju ugodnih razmer za Natura 2000 vrste in habitatne tipe, kratka ocena stanja biotske raznovrstnosti, dejavniki ogrožanja narave in najpomembnejše upravljalvske naloge in aktivnosti.

Cilj1: OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE

Vsi cilji in aktivnosti so bili usmerjeni k temu, da so se ohranile vse bistvene lastnosti naravnih vrednot ter vsi habitatni tipi, vse domorodne rastlinske in živalske vrste v uravnoteženih velikostih populacij ter v dobrem stanju ohranjenosti. Priorityetne naloge v okviru tega sklopa so obsegale aktivnosti za varstvo in vzdrževanje habitatov, nadzor nad invazivnimi in tujerodnimi vrstami, oblikovanje in vzdrževanje nadomestnih habitatov, spremljanje vremenskih parametrov in njihova implementacija pri upravljalvskih načrtih, aktivnosti ekološke obnove habitatov ter nakup in vzdrževanje opreme za izvedbo vseh omenjenih aktivnosti. Za vzdrževanje stanja ohranjenosti vrst in habitatov v KPSS je bilo ključno vzdrževanje ustreznega vodnega režima in vzdrževanje tradicionalnega solinarstva, ki je v antropogeno preoblikovanem območju, kot so soline, v največji meri odvisno od človeka.

Cilj3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ

Zagotovljen je bil reden dotok vode iz kanala Pichetto do Male Lame ter naprej do Muzeja solinarstva. Zagotovljena je bila izmenjava vode prek kanala Giassi. Obnovljeni so bili novi nasipi solnega polja Muzeja solinarstva ter vzdrževani že obnovljeni nasipi v skupni dolžini 4000 m, zamenjane so bile dotrajane zapornice, vzdrževana so bila solna polja (koniciranje, taciranje, pranje...). Pridelano je bilo 10 ton soli. Med priorityetnimi nalogami za zaščito območja KPSS pred vplivi zunanjih voda (poplavami) je bilo izvajanje rednega nadzora infrastrukture ter ugotavljanje morebitnih nastalih poškodb v nasipih ter obveščanje pristojnih služb ob morebitnem onesnaževanju in pojavih izrednega stanja pretokov voda iz zaledja.

Cilj5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI

Izvajal se je poostren naravovarstveni nadzor na območju Fontanigge (prvo varstveno območje), v času gnezditve in v času povečanega obiska na celotnem območju KPSS ter v Jernejevem kanalu. Naši NN so se redno udeleževali vseh dodatnih in rednih izobraževanj, predvsem z vidika varnosti in učinkovitosti.

3. POROČILO O IZVAJANJU PREDVIDENIH CILJEV IN UKREPOV V LETU 2021

Prioritete izvajanja so bile usmerjene predvsem k ohranjanju NV, vrst ter habitatnih tipov ter zagotavljanje optimalnih razmer zanje, zato smo izvedli številne naravovarstvene akcije (monitoring) ter izvajali redni naravovarstveni nadzor. Cilji, ki smo si jih zadali, so bili uspešno izpeljani po letnem planu, večjih odstopani ni bilo.

Cilj1 (P1): OHRANITEV NARAVNIH VREDNOT, VRST IN HABITATNIH TIPOV TER KRAJINE

Izvajali smo aktivnosti, ki ohranjajo vse bistvene lastnosti naravnih vrednot ter vse habitatne tipe, vse domorodne rastlinske in živalske vrste v uravnoteženih velikostih populacij ter v dobrem stanju ohranjenosti. Redno smo spremljali vreme ter stanje ptic po ustaljeni metodologiji ter v skladu s protokolom spremljanja stanja in varstva biotske raznovrstnosti, ki je bil izdelan v okviru akcijskega načrta (tedenski popisi celotnega območja, kartirni popisi gnezdil, posebni popisi) z rednim vnosom podatkov, njihovo digitalizacijo in obdelavo ter pripravo upravljavskih izhodišč in ustreznih objav.

Prioritetne naloge, ki so se izvedle v KPSS c ciljem ohranitve narave in krajine so neposredno povezane z vzdrževanjem razmer za vrste in habitate, med njimi vzdrževanje ustreznega vodnega režima (preglednica 4), košnja in sečnja, oblikovanje in vzdrževanje habitatov in aktivnosti za ekološko obnovo degradiranih habitatov (preglednica 1 in 5) ter nadzor nad invazivnimi in tujerodnimi vrstami. Za preverjanje uspešnosti izvedenih in predlaganje dodatnih aktivnosti za varstvo habitatov in vrst je nujno stalno spremljanje in analiziranje stanja narave po sprejetih standardih in primerljivih merilih.

Izvajali smo aktivnosti, ki ohranjajo vse bistvene lastnosti naravnih vrednot ter vse habitatne tipe, vse domorodne rastlinske in živalske vrste v uravnoteženih velikostih populacij ter v dobrem stanju ohranjenosti. Redno smo spremljali vreme ter stanje ptic po ustaljeni metodologiji ter v skladu s protokolom spremljanja stanja in varstva biotske raznovrstnosti, ki je bil izdelan v okviru akcijskega načrta (tedenski popisi celotnega območja, kartirni popisi gnezdil, posebni popisi) z rednim vnosom podatkov, njihovo digitalizacijo in obdelavo ter pripravo upravljavskih izhodišč in ustreznih objav.

Za doseganje cilja 1 smo v letu 2021 skladno z načrtom upravljanja izvedli sledeče:

- nadaljevanje rednega spremljanja stanja habitatnih tipov s hkratnim monitoringom razširjenosti tujerodnih vrst;
- redno spremljanje stanja ptic po ustaljeni metodologiji ter v skladu s protokolom spremljanja stanja in varstva biotske raznovrstnosti, ki je bil izdelan v okviru akcijskega načrta (tedenski popisi celotnega območja, kartirni popisi gnezdil, posebni popisi) z rednim vnosom podatkov, njihovo digitalizacijo in obdelavo ter pripravo upravljavskih izhodišč in ustreznih objav;
 - izveden je bil popis gnezd hromega volnoritca;
 - izveden je bil monitoring močvirske sklednice;
 - izveden je bil kartirni popis tujerodne luskaste nebine in domorodne obmorske nebine;
 - spremljanje vremenskih parametrov in njihova implementacija pri upravljavskih načrtih;
 - vzdrževanje tradicionalnega solinarstva;
 - vzdrževanje ustreznega vodnega režima ter vzdrževanje nasipov in brežin, razen tam, kjer smo imeli težave s puščanjem zaporničnih sistemov.

Za ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja habitatov in živalskih vrst smo v letu 2021 nadaljevali z utečenim upravljanjem vodnega režima v Sečoveljskih solinah. Sukcesija halofitnih trajnic se nadaljuje, imeli pa smo težave s poplavljanjem morske vode zaradi dotrajanih zaporničnih sistemov na območju Alto in na zaporničnih sistemih visokomorskih nasipov na Fontaniggeah. Slednji so v zaključni fazi sanacije. Dela izvajava VGP Drava Ptuj in bodo predvidoma končana do 15.3.2022.

2 x je bilo pokošeno območje zarasti na Fontaniggeah v dolžini 6.5 km.

Z rednim odvajanjem in zapiranjem glavne zapornice na vhodu kanala Pichetto je bilo preprečeno dodatno nenadzorovano poplavljanje gnezdišč. Težave pa so nastopile zaradi puščanja zaporničnega sistema na vhodu v kanal Curto. Zaradi tega je bil večji del gnezdišča Curto-Pichetto pod vodo, vendar so navadne čigre kljub temu uspešno gnezdile na manjšem območju nasipa.

Vzdrževanje so bile parkovne table in klopi, večkrat so bile pokošene poti za obiskovalce in okolica klopi ter tabel na Fontaniggeah.

Omogočena je bila tradicionalna pridelava soli na 26 solnih poljih na Leri.

Območja na katerih so gnezdišča vseh pomembnih vrst ptic v Sečoveljskih solinah smo prek zaporničnega sistema ob plimah nalivali z vodo, ponekod je bil vzpostavljen stalen dotok in odtok vode. S tem smo na gnezdiščih zagotovili idealne razmere, saj je bila voda čista (ni prihajalo do anoksij in posledično do botulizma), obenem pa je bilo v taki vodi obilo hrane za ptice in druge organizme. Vodo iz Fontanigg smo uporabljali tudi za proizvodnjo soli. Težave z vodo smo imeli le na gnezdišču Curto-Pichetto in ponekod na območju Alto.

Ugotovitve dolgoročnega izvajanja monitoringa so najboljša povratna informacija o uspešnosti zagotavljanja optimalnih življenjskih razmer ter upravljanja krajinskega parka. Dosedanje spremljanje stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti Krajinskega parka Sečoveljske soline je večinoma pokazalo ugodne rezultate, ki so posledica ustreznega upravljanja v preteklih letih.

Monitoring vremena izvajamo s pomočjo ene vremenske postaje Davis Vantage Pro2 Plus, ki je bila kupljena in postavljena v okviru projekta CLIMAPARKS. Zajem vremenskih podatkov poteka v 30 minutnih intervalih. Podatke shranjujemo s pomočjo programa WeatherLink 5.9.2. V tem delu Slovenije so vetrovi zelo pomemben pokrajinski dejavnik. Podatke vetrov iz vremenske postaje, smo s pretvorbo kardinalnih smeri v stopinje ter s pomočjo programa WindRose PRO3 prikazali z vetrno rožo. Vsi vremenski podatki so dostopni tudi na našem spletnem portalu <http://www.kpss.si/vreme>, kjer si jih je mogoče ogledati tudi v dnevnem, mesečnem in letnem grafičnem prikazu.

Z vzdrževanjem približno 50 ha okopnin, ki jih občasno zalijemo z morsko vodo še vedno dosegamo ugodno sukcesijo halofitnih trajnic, predvsem grmičaste členjače (*Arthrocnemum fruticosum*), tolščakaste lobode (*Atriplex portulacoides*) in ozkolistne mrežice (*Limonium angustifolium*). Površina rastišč slednje se je v zadnjih nekaj letih povečala za več kot 10 x, saj je nekdanji obsežni halofitni travnik pred muzejem solinarstva pred več kot 30 leti povsem izginil. Kljub ukrepom na tem območju zaraščanja ne beležimo, zato smo območje z obnovo nekaterih nasipov spremenili v gnezdišče in zalili z vodo. Vzrok za to bi lahko bila podlaga brez ali z izredno malo nutrienti. Na obsežnih površinah drugega zgoščevanja se razrašča osočnik (*Salicornia europaea*).

Skupaj smo opravili 637 ur monitoringa Natura 2000 vrst, 299 ur smo opravili za vzdrževanje ustreznega vodnega režima habitatov, 10 ur pa za vzorčevanje in meritve vode.

Čeravno je dolgoletni trend gnezditvenih populacij naših Natura 2000 vrst dokaj stabilen ali v zmernem porastu, smo letos zabeležili ponoven porast gnezdečih parov pri nekaterih vrstah, katerih število gnezdečih parov je v lanskem letu drastično padlo (npr. beločeli deževnik). Navadna čigra je v letu 2021 gnezdila z rekordnimi 100 pari (v letu 2020 79 parov).

Ker smo tudi letos registrirali plenjenje lisic na gnezdiščih čiger in sabljark je LD Strunjan izvajal izredni odstrel in odstranitev lisic iz območja Fontanigge. 27.10.2020 Smo od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prejelo odločbo, kjer so lokalni LD Strunjan dovolili izredni poseg v populacijo srnjadi, divjega prašiča, lisice, šakala, jazbeca, fazana, nutrije, poljskega zajca, srake in sive vrane na področju Letališča Portorož in KPSS. Odstrel omenjenih divjadi se lahko vrši preko celega leta ne glede na lovno dobo divjadi.

Tudi letos so na območju KPSS gnezdili čuk (*Athene noctua*), veliki skovik (*Otus scops*) in čebelar (*Merops apiaster*). Navadna postovka (*Falco tinnunculus*) ni gnezdila.

V okviru rednega dela smo s košnjo in mulčenjem odstranjevali nekatere tujerodne vrste, kot sta navadni trstikovec, verlotov pelin in luskasta nebina.

Na obročkovaški postaji Stojbe v KPSS smo v sodelovanju s sodelavci PMS v letu 2021 2 x izvedli neprekinjen lov ptic in sicer od 22.8.2021 do vključno 30.8.2021. Ujeli smo 1157 ptic, 61 različnih vrst. Drugi lov je potekal od 8.9.2021 do vključno 12.9.2021. Ujeli smo 1162 ptic, 44 različnih vrst.

Preglednica 1: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.1. Izvajanje neposrednih aktivnosti za varstvo vrst in habitatnih tipov

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2021	Doseženi kvant. kazalnik / rezultat 2021
1.1.1. Upravljanje s trstičji, vodnimi habitatmi, travniškimi ter z drevjem in grmovjem zraslimi habitatmi	PP153236		Košnja in mulčanje na nasipih Dragonje, na Leri in v Stobjah 10.000 m ² , upravljanje z vodnimi režimi	2 x Košnja in mulčanje na nasipih Dragonje, Stobjah in ob letališču od Stobj do Corsolonga v dolžini 7600 m, kazalnik delno dosežen
1.1.2 Nadzor nad populacijami invazivnih, tujerodnih in plenilskih vrst	PP153236	Zunanji sodelavec	Popis vrst, selektivno odstranjevanje, nabava opreme za lov, čiščenje robnih jarkov	Mulčenje navadnega trstikovca, vertolovega pelina, z LD Strunjan izveden odstrel nutrij, kazalnik delno dosežen,
1.1.3 Oblikovanje in vzdrževanje zemeljskih struktur, umetnih gnezdišč in nadomestnih habitatov	PP153236		Na ciljnih gnezdiščih solin oblikovati nove otoke Vzdrževanje 57 starih otokov in 50 ha okopnitev	Na ciljnih gnezdiščih solin je bilo urejeno skupaj 124 otokov Z nadzorom vodnega režima in zapornic smo redno vzdrževali vseh 124 otokov in več kot 50 ha okopnin, kazalnik dosežen
1.1.4 Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	PP153236		Vzdrževanje stanja na območju Rudnik-Korea, ureditev brežin in gnezdišča za močvirsko sklednico	Brežin nismo uredili. Kazalnik ni dosežen.
1.1.5. Aktivnosti zaradi nepredvidenih ekoloških spremenjenih razmer, ki so nujne za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov			Redčenje grmovja za hromega volnoritca,	Redčenje grmovja črnega trna
1.1.7.Vzdrževanje potrebne mehanizacije in opreme ter gorivo	PP153236		Vzdrževanje in gorivo	Redno vzdrževana oprema in mehanizacija

Preglednica 2: Stanje biotske raznovrstnosti v Krajinškem parku Sečoveljske soline - vrste in habitatni tipi, za katere je opredeljeno posebno ohranitveno območje

Habitatni tip / vrsta	Oznaka EU	Stanje ohranjenosti 2009	Dejavniki ogrožanja	Stanje ohranjenosti 2021
Sestoji metličja (<i>Spartinion maritimae</i>)	HT 1320	neugodno	Metličje ob ustju Dragonje je sicer v ugodnem stanju ohranjenosti, ob Jernejevem kanalu pa ga ogrožajo vplivi nelegalnega in neurejenih privezov (onesnaženje, poškodbe habitata, fragmentacija).	Delno ugodno
Pionirski sestoji vrst rodu <i>Salicornia</i> in drugih enoletnic na mulju in pesku	HT 1310	ugodno	Habitatni tip občasno ogroža le nenadzorovano poplavljanje, vendar so se z ukrepi površine povečale.	ugodno
Muljasti in peščeni položi, kopni ob oseki	HT 1140	ugodno	Habitatni tip občasno ogroža le nenadzorovano poplavljanje, ki je posledica slabega stanja visokovodnih nasipov.	Delno ugodno
Izlivi rek, estuariji	HT 1130	neugodno	Metličje ob ustju reke Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je po arbitražni odločitvi območje sedaj del ozemlja R Hrvaške. Izliv Jernejevega kanala ogroža onesnaženje in fragmentacija	Delno ugodno
Sredozemska slana travišča (<i>Juncelatia maritimi</i>)	HT 1410	neugodno	Sredozemska slana travišča so bila ogrožena predvsem zaradi neustreznega vodnega režima. S primernimi ukrepi smo stanje izboljšali za 400 %	ugodno
Solinarka <i>Cyprinodon fasciatus</i>	1152	stabilna	Dolga sušna poletja lahko izsušijo posamezne odcedne jarke, vendar vrsta ni ogrožena, saj ima s solinarsko dejavnostjo na Leri optimalne pogoje. Ohranjanje solinarke je v tesni povezavi z ohranjanjem primernih mikro habitatnih tipov	ugodno
Močvirska sklednica <i>Emys orbicularis</i>	1220	neznano	Staranje populacije ob Rudniku, plenjenje jajc (lisica, jazbec...). Načrti čiščenja jarka ob letališču.	ugodno
Hromi volnoritec <i>Eriogaster catax</i>	1074	neznano	Vrsta je v letu 2021 uspešno gnezdila in rojila. Dejavniki ogrožanja so predvsem zaraščanje z navadnim trstikovcem in zaraščanje črnega trna, na katerem vrsta gnezdila. V bodoče redčenje grmovja.	ugodno

Stanje biotske raznovrstnosti: habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst

Habitatni tipi

Upravljali smo s približno 50 ha okopnin, jih občasno poplavili in dosegli ugodno sukcesijo halofitov in halofitne vegetacije. Po štirih letih od vzpostavitve okopnin na Fontaniggeah, so rezultati zaraščanja slonoljubnih rastlin in vegetacije več kot pričakovani, saj so se nekatere površine povsem zarasle. Stanje ohranjenosti habitatnih tipov (HT 1310, 1140, 1420 in 1410) je ugodno. Tudi stanje ohranjenosti ostalih habitatnih tipov se izboljšuje. Imeli smo težave z zastajanjem deževnice na območju Alto, zato je bil daljše obdobje pod vodo tudi halofitni travnik ozkolistne mrežice.

HT 1320 Sestoji metličja (*Spartinion maritimae*)

Metličje ob ustju reke Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je po arbitražni odločitvi območje sedaj del ozemlja R Hrvaške. Ob Jernejevem kanalu se stanje ohranjenosti izboljšuje (število nelegalno privezanih plovil se je v zadnjih letih prepolovilo), čeravno ga še vedno ogrožajo vplivi nelegalnih in neurejenih privezov (onesnaženje, poškodbe habitata, fragmentacija rastišča ...). Glede na načrte za izgradnjo privezov in naravovarstvene pogoje ZRSVN, se lahko za ta del KPSS nadejamo boljših časov.

HT 1130 Izlivi rek, estuariji

Ustje reke Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je večji del območja po arbitražni odločitvi v R Hrvaški. Ob izlivu Jernejevga kanala ga ogrožajo vplivi nelegalnih in neurejenih privezov (onesnaženje, poškodbe habitata ...).

Podroben opis stanja nekaterih vrst:

Beločeli deževnik *Charadrius alexandrinus*

Gnezdenje beločelega deževnika ter trend populacije v obdobju 1983-2021 kaže na zmeren porast (TRIM, $p < 0.01$). Predvsem na območjih zgoščevanja vode s svojim rednim delom beločelega deževnika motijo vodarji. Občasno prihaja tudi do nenadzorovanega poplavljanja bazenov. V letu 2021 se je število gnezdečih parov nekoliko povečalo. Gnezdilo je 23 parov. 5 parov več, kot leto prej. Najverjetneje gre vzroke za taka nihanja poleg padavin in motenj s strani človeka iskati tudi v drugih severno-jadranskih mokriščih.

Sabljarka *Recurvirostra avosetta*

Sabljarka je ena tistih vrst, katerih število gnezdečih parov strmo raste. V letu 2021 jih je gnezdilo 76 parov, kar je 26 več kot leto prej. Trend populacije v obdobju 1983-2021 kaže na močan porast (TRIM, $p < 0.01$). Njeno ohranitveno stanje je dobro. V letu 2022 pričakujemo enako število gnezdečih parov, saj izgleda, da se je njena rast nekoliko ustalila. Speljalo se je izredno malo mladičev. Na posameznih območjih gnezdenja jo ogroža lisica, ki pleni njena jajca.

Polojnik *Himantopus himantopus*

V letu 2021 je na območju KPSS gnezdilo 39 parov polojnikov, kar je manj kot leto prej. Uspeh speljave je bil skromen. Večinoma so polojniki gnezdili na Fontaniggeah, na novo nastalih otokih. Trend populacije v obdobju 1983-2021 kaže na zmeren porast (TRIM, $p < 0.01$). Na posameznih območjih gnezdenja ga ogroža lisica, ki pleni njegova jajca. Ohranitveno stanje polojnika je ugodno.

Navadna čigra *Sterna hirundo*

V letu 2021 je na območju Sečoveljskih solin gnezdilo rekordnih 100 parov. Število gnezdečih parov zadnja štiri leta postopoma narašča, kar kaže, da se njeno ohranitveno stanje izboljšuje. V letu 2016 je namreč gnezdilo le 32 parov, kar je najmanj po letu 1990. Vzrok za to so vsekakor obsežna gradbena dela, ki so se izvajala v projektne in vodnogospodarske namene. Kljub vsemu dolgoletni trend populacije za obdobje 1983-2021 kaže na zmeren porast (TRIM, $p < 0.01$). Na posameznih območjih gnezdenja jo ogrožata lisica, rumenonogi galeb, srake in sive vrane, ki plenijo njena jajca in mladiče.

Mala čigra *Sternula albifrons*

V letu 2021 je na območju Sečoveljskih solin gnezdilo 37 parov, 10 več kot lani. Število gnezdečih parov se je od leta 2014 povečevalo, od leta 2018 pa število gnezdečih parov spet upada kar kaže, kljub ugodnemu ohranitvenemu stanju, na to, da na njeno gnezditveno populacijo neposredno vplivajo tudi gnezdeče sabljarke, saj si z malo čigro delijo ista gnezdišča, ki pa jih zaradi zgodnjega gnezdenja zasedejo veliko pred malimi čigrami. Kljub vsemu dolgoletni trend populacije za obdobje 1983-2021 kaže na zmeren porast (TRIM, $p < 0.05$). Na posameznih območjih gnezdenja jo ogrožata lisica, rumenonogi galeb, srake in sive vrane, ki plenijo njena jajca in mladiče.

Preglednica 3: Stanje biotske raznovrstnosti v Krajinskem parku Sečoveljske soline - vrste ptic, za katere je bilo opredeljeno posebno območje varstva /Natura 2000

Vrsta	Oznaka	Populacija 2009 - oseb./opaz.	Dejavniki ogrožanja / stanje ohranjenosti	Populacija 2021 - oseb./opaz.
Polojnik <i>Himantopus himantopus</i>	EPO, SPA	42 parov	Ogrožajo ga plenilci in poplavljanje gnezdišč / ugodno	39 parov
Beločeli deževnik <i>Charadrius alexandrinus</i>	EPO, SPA	62 parov	Upad gnezdeče populacije zaradi poplavljanja ustreznih gnezdišč se zmanjšuje / neugodno	23 parov
Navadna čigra <i>Sterna hirundo</i>	EPO, SPA	52 parov	Stabilna populacija raste, poplavljanje gnezdišč, motnje s strani človeka, ogrožajo jo plenilci / ugodno	100 parov
Mala čigra <i>Sternula albifrons</i>	EPO, SPA	36 parov	Stabilna populacija, poplavljanje gnezdišč, motnje s strani človeka, ogrožajo jo plenilci / ugodno	37 parov
Rjava cipa <i>Anthus campestris</i>	EPO, SPA	0 parov	V letu 2021 ni gnezdila / neugodno	/
Polarni slapnik <i>Gavia arctica</i>	SPA	162/12	Prilov / ugodno	53/13
Sredozemski vranjek <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	SPA	9083/37	Upad zaradi sprememb na gnezdiščih (Hrvaška) ter neprimerne boje školjčič za prenočevanje, plenjenje na kopenskem prenočišču / neugodno	5004/70
Velika bela čaplja <i>Ardea alba</i>	SPA	365/83	Spremembe na gnezdiščih / neugodno	656/150
Mala bela čaplja <i>Egretta garzetta</i>	SPA	3375/189	Spremembe na gnezdiščih / neugodno	3857/213
Plamenec <i>Phoenicopus roseus</i>	SPA	2/1	Ni znano / ugodno	13/5
Žerjav <i>Grus grus</i>	SPA	37/3	Ni znano / ugodno	1555/6
Sabljarka <i>Recurvirostra avosetta</i>	SPA	4 pari	Močan porast gnezdeče populacije, ogrožajo jo plenilci in poplavljanje gnezdišč / ugodno	76 parov
Zlata prosenka <i>Pluvialis apricaria</i>	SPA	0/0	Ni znano / ugodno	/
Rumenonogi galeb <i>Larus michahellis</i>	SPA	58919/195	Število pognezditvenih osebkov se je zmanjšalo zaradi zapiranja odlagališč / ugodno	17702/168

Črnoglav galeb <i>Ichthyaetus melanocephalus</i>	SPA	1205/27	Primerna in mirna prenočišča / ugodno	2170/39
Kričava čigra <i>Thalasseus sandvicensis</i>	SPA	10/4	Zadržuje se samo na morju pred solinami / ni znano	27/11

* Prvo število je število osebkov, drugo število je število opazovanj

Močvirska sklednica *Emys orbicularis*

Monitoring želve močvirske sklednice (*Emys orbicularis*) v Krajinskem Parku Sečoveljske soline je potekal tudi v letu 2021. Močvirska sklednica iz družine sklednic (Emydidae) je v Sloveniji edina domorodna sladkovodna vrsta želve. Kot predstavnica vodnih vrst želv je primarno vezana na vodni prostor, zanjo so najprimernejša večja in sklenjena vodna telesa, kjer se voda stalno zadržuje in so poleg plitvin prisotni tudi globlji deli. Prevladujoči vodni habitati številnih evropskih populacij so stoječa celinska vodna telesa z blatnim ali muljastim dnom in razvito bogato vodno ter obrežno vegetacijo. Poleg močvirnih habitatov potrebuje tudi primerne kopenske habitate. Povezanost in prepletenost vodnih habitatov s kopenskimi je bistvena za številne aktivnosti želv zunaj vode. V bližini vode so za odlaganje jajc najbolj primerni sončni in nepoplavljeni ter z vegetacijo revnejši deli bregov. Mesta s primerno podlago za gnezda so zlasti na peščenih travnikih, gozdnih robovih in na obdelanih ali opuščenih kmetijskih površinah, kot so vrtovi, vinogradi, sadovnjaki ter koruzne njive. Na kopnem se močvirska sklednica praviloma zadržuje v bližini vode a se od nje lahko oddalji celo do 5 kilometrov. Močvirska sklednica je v Sloveniji ogrožena in zavarovana, zanjo so bila razglašena tudi Natura 2000 območja. Na območju Slovenske Istre je kot kvalifikacijska vrsta vključena v tri, in sicer: območje Slovenska Istra (SI3000212), Sečoveljske soline in estuarij Dragonje (SI3000240) ter Kanal Sv. Jernej (SI3000239). Slednji dve ležita znotraj Krajinskega parka Sečoveljske soline. Na tem obmorskem mokrišču je prisotna že od nekdaj in znotraj solinskega ekosistema živi tudi v brakičnih vodah. V Sloveniji živita dve podvrsti močvirske sklednice, in sicer *E. o. orbicularis* in *E. o. hellenica*. Podvrsta *E. o. orbicularis* živi na širšem območju Slovenije z izjemo gorskih predelov in Istre. Slovenski del Istre z zaledjem pa je osrednje območje razširjenosti podvrste *E. o. hellenica*, ki je bolj vezana na mediteransko podnebje. V nedavno opravljene genetski študiji so ugotovili, da *E. o. hellenica* živi tudi v Vipavski dolini.

V Krajinskem parku Sečoveljske soline poteka redni monitoring močvirske sklednice že od leta 2018. V letu 2018 smo močvirsko sklednico spremljali s postavljanjem vrš večkrat na mesec. Od leta 2019 pa terensko delo poteka ciljno na zamočvirjenem delu ob starem rudniku in v odcednih jarkih na Fontaniggeah enkrat mesečno, okvirno od aprila do oktobra. Tudi v letu 2021 smo v lepem vremenu in v času normalnih vodostajev postavili vrše enkrat mesečno, in sicer smo za dva dni vsak mesec postavili 7 vrš. Skupno smo ujeli in na novo označili 68 želv, in sicer letos prvič največ na Fontaniggeah (46 želv). Med vsemi jarki smo jih največ označili v jarku ob letališču (27 želv). Na podlagi zbranih podatkov o ponovnem ulovu smo zabeležili 136 ponovnih ulovov, kar je precej manj v primerjavi z leti 2019 in 2020. Poleg deževnega in hladnega maja, manjše število ponovnih ulovov povezujemo tudi s številnimi poškodbami na vršah. Opazili smo, da mesta kjer dostopamo do vode in postavljamo vrše uporabljajo tudi nutrije, ki so že nekajkrat končale v pasti in jo tudi poškodovale. V letošnjem letu smo ujeli in označili manj želv kot v preteklih dveh letih, vendar še vedno ostaja število novo ujetih močvirskih sklednic visoko. Glede na rezultate monitoringov Sečoveljske soline in dolina reke Dragonje predstavljajo eno izmed pomembnejših življenjskih prostorov za močvirsko sklednico v slovenski Istri in tudi v Sloveniji. Skupno je v bazi parka evidentiranih kar 651 močvirskih sklednic.

Da je jarek ob letališču eden izmed pomembnejših habitatov močvirske sklednice, kažejo podatki o številu ujetih mladih osebkov tudi v letu 2021. Podobno kot v prejšnjih letih smo tudi letos največ novih mladih osebkov ujeli prav v tem jarku. Starost do 10 let smo določili 92,6 % želv (25 od 27). Med njimi je bilo kar 64 % mlajših od 5 let (16 od 25) in 3 so bile celo mlajše od 2 let. V jarku Stojbe smo 87,5 % želv (7 od 8) določili

starost do 10 let. V jarku Alto smo prav tako ujeli visok delež mladih osebkov, in sicer smo 81,8 % želv (9 od 11) določili za mlajše od 10 let. Na območju Rudnika smo ujeli 36,4 % želv (8 od 22) mlajših od 10 let, niti ena izmed njih ni bila mlajša od 5 let. Tudi glede na podatke letošnjega spremljanja stanja ocenjujemo, da ostaja razmnoževanje močvirske sklednice na tem delu parka najmanj uspešno. Poseben ulov smo zabeležili 15. aprila, ko smo med pregledovanjem vrš opazili mladiča močvirske sklednice na bregu jarka ob letališču. Z dolžino oklepa komaj 25 mm gre za najmanjšo želvo, ki smo jo ujeli in izmerili v parku. Glede na to, da ni bilo več vidne rumenjake vrečke na trebušni strani oklepa, predvidevamo, da se je izlegla konec že konec marca ali v začetku aprila, ko so bile najvišje dnevne temperature nad 20 stopinj Celzija. Gre za pomemben podatek, ki kaže na to da je mladič prezimil v gnezdu odloženem v preteklem letu. Že leta 2013 je v sredini aprila Valentina Budak ujela dva mladiča s povprečno dolžino oklepa 28,5 mm, ki sta se najverjetneje izlegla spomladi. Mladiči se praviloma izležejo med koncem avgusta in koncem septembra oziroma v začetku oktobra. Pogosto se zgodi, da prezimijo v jajcih in se izležejo šele naslednjo pomlad. Ker je inkubacijska doba jajc odvisna od številnih okoljskih pogojev, predvsem od poletnih temperatur in tudi od značilnosti podlage, se lahko mladiči izležejo različno. V primeru sončnega in toplega poletja se izležejo jeseni, v nasprotnem primeru pa prezimijo.

Razmnoževanje močvirske sklednice na delu parka ob letališču ocenjujemo kot uspešno in jarek kot enega izmed ključnih habitatov za dolgoročno uspešno razmnoževanje. Ohranjanje s trstičjem zaraščenih bregov in druge naravne sestojne obrežnega steblikovja je tako nujno za preprečevanje motenj in dostop plenilcem. Strojni posegi, kot so košnja, čiščenje ali redčenje bregov in poglobljanje dna ter odstranjevanje mulja predstavljajo veliko grožnjo za močvirsko sklednico, zlasti če se izvajajo ob neprimernem času in na neustrezen način. Poleg tega je na tem delu parka nujno ohranjanje primernih kopenskih površin za razmnoževanje. Kot primeren gnezditveni habitat ob letališki stezi in Stojbah izpostavljamo tudi obrobje vinogradov in kmetijska zemljišča v zaraščanju. Intenzivna obdelava teh površin pa predstavlja veliko grožnjo za jajca v gnezdih in lahko pokonča celoten zarod. Preliminarni rezultati telemetrijskega spremljanja samic močvirskih sklednic so pokazali, da so obiski kmetijskih zemljišč zelo pogosti. Ocenjujemo, da so ob Rudniku poleg vinograda primerne za odlaganje jajc predvsem njive in opuščene ter zarasle kmetijske površine. To smo letos tudi potrdili. V večernem času smo 24. junija zabeležili poskus gnezditve ob robu vinograda in naslednji dan v vinogradu tudi gnezditve. Samica je okoli 22 ure odložila jajca in zapustila gnezdo. Gnezdo smo nato zaščitili z mrežo in dodali obvestilo za lastnike zemljišča. Konec septembra smo pod mrežo opazili manjšo luknjico v zemlji. Predvidno smo odkrili nekaj zemlje in našli le ostanke dveh jajčnih lupin. Sklepamo, da se je nekaj mladičev uspešno izleglo. Podobno kot v preteklih letih smo med bajerji in večjo zamočvirjeno vodno površino na območju Rudnika odkrili 11 izropanih gnezd in ponovno potrdili velik pritisk plenilcev. Za uspešno razmnoževanje močvirske sklednice je na tem delu parka v prihodnje nujno potrebno zagotoviti mehansko zaščito gnezd. Ne glede na to, da se v Krajinskem parku Sečoveljske soline izvajata rekreacija in obisk na način, da se varuje in trajno ohranja temeljne ekološke procese solinskega ekosistema in komponente biotske raznovrstnosti, se lahko zgodijo neljubi dogodki s katerimi se negativno vpliva na številne vrste, med njimi tudi na močvirsko sklednico. V oktobru je bila na parkirišču na Fontaniggeah opažena poškodovana želva. Na podlagi vidnih poškodb sprednje leve noge in dela oklepa sklepamo, da je bila povožena. Vse obiskovalce zato prosimo, da so pozorni na vse prebivalce parka in da upoštevajo pravila. Poleg tega upravljavci parka vsakoletno beležijo primere, ko se obiskovalci ne držijo pravila prepovedi vožnje zunaj dovoljenih poti. Tudi v letošnjem letu je bila potrjena prisotnost tujerodnih vrst želv. V okviru terenskega dela je bila opažena sladkovodna vrsta želve *Trachemys scripta*, poznana s starim imenom kot popisana sklednica in novim kot okrasna gizdavka. Na območju parka smo zabeležili en osebek na Rudniku, ki ga nismo uspeli odstraniti. Z izvajanjem ustreznih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja te invazivne tujerodne vrste bomo nadaljevali tudi v naslednjem letu.

Preglednica 4: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.2. Izvajanje solinarske dejavnosti v obsegu, potrebnem za ohranitev biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot ter krajine

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
1.2.1 Vzdrževanje vodnega režima notranjih voda	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Polnjenje območij z vodo zunaj gnezditvene sezone, izsuševanje poleti. Vzpostavitev optimalnih razmer za gnezdenje.	Zagotovljen ustrezen vodostaj na gnezdiščih, vzpostavljene optimalne razmere za gnezdenje, razen na območju zgoščevanja morske vode, kjer so se izvajala vzdrževalna dela na nasipih Na območju NV Curto-Pichetto zaradi vdora morske vode ni bil vzpostavljen optimalen vodostaj in je bil večji del gnezdišča pod vodo.
1.2.2 Črpanje voda z območij brez odtoka ali z nezadostnim težnostnim odtokom (vzdrževanje črpalke, osovine)	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Stalno črpanje v obdobjih večjih padavin in visokega plimovanja 3500 ur	Redno in izredno črpanje zaradi padavin in visokega plimovanja, ki je zalilo soline, več kot 10000 ur
1.2.5 Obnova in vzdrževanje notranjih nasipov na solnih poljih	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževani nasipi vzdolž 25 solnih polj.	Vzdrževani nasipi vzdolž 25 solnih polj.
1.2.8 Obnova in vzdrževanje lesenih pilotov in oblog	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje in obnova pilotov in oblog	Redno vzdrževanje oblog in pilotov
1.2.9 Obnova in vzdrževanje solnih polj z revitalizacijo petole	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Omogočena tradicionalna pridelava soli na 25 solnih poljih.	Omogočena tradicionalna pridelava soli na 25 solnih poljih.
1.2.18 Nabava solinarskega orodja	Lastni prihodki upravljavca		40 gaverov, 20 lopat, taperini	40 gaverov, 20 lopat, taperini

Preglednica 5: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.3. Stalno spremljanje in analiziranje stanja narave, naravnih vrednot in krajine ter omogočanje znanstvenoraziskovalnega dela.

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
1.3.1 Spremljanje stanja izbranih habitatov, vrst, poročanje	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		52 tedenskih popisov, 150 ur, 20 kartirnih popisov gnezdičk	52 tedenskih popisov, 637 ur monitoringa, 30 kartirnih popisov gnezdičk, 299 ur vzdrževanja vodnega režima, 10 ur meritve vode, kazalnik presežen
1.3.2 Izvajanje aplikativnih raziskav	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Zunanji sodelavci	Monitoring močvirske sklednice in hromega volnoritca – 40 popisov	Izveden redni monitoring močvirske sklednice in hromega volnoritca
1.3.3 Izvajanje mentorstva pri študijskem in raziskovalnem delu	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		20 ur mentorstva, praktični del na terenu	Izvedeno mentorstvo na 1 doktoratu
1.3.4 Vzdrževanje podatkovnih zbirk, pomembnih za upravljanje parka	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		stalno	Redno vzdrževanje podatkovne zbirke, več sto vnosov

1.3.5 Nabava opreme za spremljanje stanja in vzdrževanje podatkovnih zbirk	Lastni prihodki upravljavca		Nakup električnega delovnega vozila s kesonom, nakup 2 daljnogledov, obnovljene licence programov	Nabavljeno električno delovno vozilo, daljnogledi niso bili nabavljeni, licenca programske opreme podaljšana. Kazalni delno doosežen.
--	-----------------------------	--	---	---

Preglednica 6: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 1.4. Sodelovanje z uporabniki naravnih virov

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
1.4.1 Sodelovanje z lastniki in kmetijsko pospeševalno službo	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Kmetijska pospeševalna služba	Dva kmeta in vinogradnik vključena v program integrirane pridelave	Dva kmeta in vinogradnik vključena v program integrirane pridelave, vinogradnik uporablja fitofarmaceutske pripravke za zatiranje trave v vinogradu
1.4.3 Sodelovanje z lokalno lovsko družino	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	LD Strunjan Zavoda za varstvo narave	Upravljanje s plenilskimi vrstami v letnem načrtu LD.	Upravljanje s plenilskimi vrstami v letnem načrtu LD. Izlov nutrij in lisic.

Glede na rezultate monitoringa v letih 2019 in 2020 Sečoveljske soline in dolina reke Dragonje predstavljajo eno izmed pomembnejših življenjskih prostorov za močvirsko sklednico v slovenski Istri in tudi v Sloveniji. V prihodnjem letu bi bilo smiselno območje tudi pregledati in ugotoviti razširjenost vrste na celotnem območju parka ter ugotoviti prisotnost vrste po celotni dolini Dragonje. Poleg tega bi bilo smiselno pridobiti vpogled stanja populacije tudi na levem bregu, torej na Hrvaški strani.

Naravne vrednote

Stanje naravnih vrednot (Sečoveljske soline, Sečovlje–Curto-Pichetto, Sečovlje-Stare soline, Sečovlje-Stojbe) je ugodno. Grožnja naravni vrednoti Sečoveljske soline še vedno predstavlja tudi idejna razširitev letališča in postavitve sistema VOR na območje tretjega zgoščevanja.

SEČOVELJSKE SOLINE

Stanje naravnih vrednot (Sečoveljske soline, Sečovlje–Curto-Pichetto, Sečovlje-Stare soline, Sečovlje-Stojbe) je ugodno. Grožnja naravni vrednoti Sečoveljske soline predstavlja idejna razširitev letališča in postavitve sistema VOR na območje tretjega zgoščevanja. Vlada R Slovenije je v 11.7. 2018 sprejela Uredbo o spremembah Uredbe o Krajinskem parku Sečoveljske soline. S predloženo uredbo se je spremenila meja Krajinskega parka Sečoveljske soline tako, da zahodna meja poteka po državni meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško kot je določena v povezavi s končno razsodbo Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 11/10). Površina krajinskega parka se je posledično zmanjšala za 48,32 ha oziroma 6,7 %. Z ustreznimi hrvaškimi institucijami, kot tudi na evropski ravni, bo potrebno urediti status omenjenega območja, saj je to območje sedaj v R Hrvaški brez statusa Natura 2000, ki ga je imelo prej pod RS.

SEČOVLJE - CURTO PICHETTO

Z novo zapornico na vhodu kanala je možno nadzorovati vodni režim, zato ne obstaja nevarnost za poplave in ne povečuje škodo na nasipih, obenem pa zagotavlja ugodne razmere za gnezdenje navadni in mali čigri, kot tudi drugim vrstam, saj tudi v letu 2019 na tem območju nismo zabeležili plenjenja s strani kopenskih plenilcev (lisica, kuna). Težave na tem območju imamo s preboji na čelnem morskem nasipu, kjer vdira voda iz morja na gnezdišče. Sanacijo visokomorskih nasipov izvaja vodnogospodarsko podjetje VGP Drava Ptuj,

zapornične sisteme pa podjetje SOLINE d.o.o., vendar se v zadnjih dveh letih, kljub številnim opozorilom, ni zgodilo nič, zato je gnezdišče ves čas pod vodo.

SEČOVLJE - STARE SOLINE

Stare soline so v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je večji del območja po arbitražni odločitvi v R Hrvaški.

SEČOVLJE - OB RUDNIKU

Stanje NV Sečovlje-Ob Rudniku 3637 je neugodno, saj se po obnovi območja le-to ni pričakovano zarastlo, brežine zgrajenih otokov pa so bile za močvirsko sklednico prestrme in smo jih v letu 2019 strojno preuredili. V prihodnjih letih nameravamo v okviru partnerstva na projektu LIFE URCA PRO EMYS povsem preurediti to območje

DRAGONJA

Reka Dragonje je v ugodnem stanju ohranjenosti, vendar je polovica območja po arbitražni odločitvi v R Hrvaški.

SEČOVLJE - STOJBE

Stanje NV Sečovlje-Stojbe 3674 je v ugodnem ohranitvenem stanju. Ugotovili smo, da je območje izjemnega pomena za močvirsko sklednico (*Emys orbicularis*), saj smo ravno tu ulovili največ mladostnih osebkov, kar kaže na dejstvo, da se populacija ne stara in da je močvirska sklednica v ugodnem ohranitvenem stanju. Glede na redne monitoringe in lov ptic na tem območju, ugotavljamo, da so Stojbe pomembno območje na selitvi velikega skovika (*Otus scops*), zato bomo predlagali, da se to vrsto uvrsti med kvalifikacijske vrste Natura 2000 za KPSS. Težave imamo z lokalnim vinogradnikom, saj le-ta občasno izvede kakšen poseg, ki ni v skladu z ohranjanjem omenjene naravne vrednote in v svojih vinogradih uporablja fitofarmaceutske pripravke za zatiranje trave.

Cilj 2: OMOGOČANJE DOŽIVLJANJA IN SPOZNAVANJA PARKA

Na spletnem portalu poteka »online« prijava na vodene ogledе KPSS, ki jo vodi zaposlena v KPSS. Obenem se na obeh recepcijah izvaja monitoring obiska, s katerim spremljamo nosilnost okolja pri zagotavljanju optimalnih razmer za ohranjanje vrst in habitatnih tipov.

V obdobju 2002–2021 je KPSS obiskalo 728.049 obiskovalcev.

V letu 2021 nas je obiskalo 34.250 obiskovalcev, kar je 10.000 obiskovalcev več, kot v istem obdobju lani. Domačih obiskovalcev je bilo 25.262 (73,7%), medtem ko je bilo tujih obiskovalcev manj in sicer 9.240 (26,3%). Večina obiskovalcev je obiskala Lero. Muzej solinarstva na Fontaniggeah je obiskalo 2381 obiskovalcev.

V letu 2021 smo opravili 189 vodenih ogledov. 73,0 % je bilo domačih obiskovalcev, 27,0 % vodenih ogledov pa predstavljajo tujci, med katerimi je največ angleško (15,3 %) in italijansko (6,7 %) govorečih obiskovalcev, sledijo jim nemško govoreči obiskovalci (5 %). Po strukturi vodenih obiskovalcev so na prvem mestu odrasli obiskovalci (48,5 %), na drugem so otroci in študenti (44,8 %), sledijo jim upokojeanci (5 %), predstavniki sedme sile (1,6%) in osebe s posebnimi potrebami (0,1 %).

Število obiskovalcev Krajinskega parka Sečoveljske soline po letu 2020, ki so ga zaznamovale razmere in ukrepi povezane s Covid – 19 je ponovno v porastu.

V KPSS je bilo v letu 2021 prodanih 27 letnih kart. 2.522 je bilo družinskih vstopnin, 13.815 odraslih in 10.102 otroških, dijaških, študentskih in upokojskih vstopnic, 1099 obiskovalcev je vstopilo v KPSS brezplačno (CŠOD Burja, spremljevalci skupin, vodniki ipd.).

Po kopnem je v park vstopilo skupaj 32.633 obiskovalcev, medtem ko je s plovilom v park priplulo 1.066 obiskovalcev. S kolesom je v park vstopilo 3.498. Thalasso Spa Lepa Vida je obiskalo 7.201 obiskovalcev. Z električnim vlakom smo do Muzeja Solinarstva na Fontaniggeah peljali 41 x in prepeljali 2.381 obiskovalcev.

Objavljenih je bilo 26 novic na spletnem portalu KPSS ter 41 objav na FB strani KPSS ter 14 na novo ustvarjenem Instagram profilu. Do konca leta smo odprli 4 razstave v Casermi na Leri. Izpeljanih je bila tudi nekaj likovnih, kulinarčnih in umetniški delavnic.

Dvakrat je bila pokošena pešpot Saltworks na Fontaniggeah, medtem ko je bila pešpot na Leri od Caserme do Centra za obiskovalce pokošena le enkrat.

1x je bil pokošena nasip ob Dragonji v dolžini 1100 m, ki ga obiskovalci uporabljajo kot pešpot do Muzeja solinarstva. Konec novembra je bil ta isti nasip pomulčen v okviru vodno gospodarske službe.

Preglednica 7: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 2.1. Zagotavljanje prepoznavnosti parka

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
2.1.1 Priprava in širjenje tiskanega, elektronskega in drugega gradiva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vsaj 30 novic na spletni strani KPSS in 50 novic na strani FB	26 novic na spletni strani KPSS in 41 novic na strani FB, 14 na IG
2.1.2 Priprava in organizacija predstavitev, predavanj, prikazov, razstav, delavnic	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Ena predstavitev v MMC za lokalno skupnost	Likovna delavnica.
2.1.4 Priprava in organizacija dogodkov, ki so posredno povezani s parkom (slikarske razstave, kulturni nastopi ...)	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Tri otvoritve razstav z vabili, Solinarski praznik na dan Sv. Jerneja (24. Avgust)	4 razstave z vabili, kulinarčna in umetniška delavnica
2.1.5 Druge aktivnosti v zvezi s prepoznavnostjo zavarovanega območja	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Pojavljanje parka na spletnih aplikacijah (Soline, Lepa Vida)	Pojavljanje parka v medijih (časopisi, TV), spletni portali in v okviru delovanja Skupnosti naravnih parkov Slovenije

Preglednica 8: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 2.2. Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva in obiskovanja

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
2.2.1. Usklajevanje obiska	PP153236, Lastni prihodki upravljavca	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran (PMSMP)	Vse skupine v sistemu predhodnih najav obiska; izpolnjeni prijavitni formularji, evidenca	Vse skupine v sistemu predhodnih najav obiska; izpolnjeni prijavitni formularji, evidenca
2.2.2. Vodenja skupin obiskovalcev	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		izvedba 500 vodenih ogledov nabava 40 stolov za MMC	Izvedba 189 vodenih ogledov, Covid situacija nabava 40 stolov za MMC ni bikla izvedena. Kazalnik delno dosežen
2.2.3. Zagotavljanje enakomernejše porazdelitve obiska prek leta	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Organizacija posebnih dogodkov (delavnice, opazovanje ptic...)	Izvedba delavnice ARTDOWNUP, izvedba 1 opazovanje ptic za turiste,

				voden ogled za dan mokrišč,
2.2.4. Urejanje poti	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje poti na Leri in Fontaniggeah Ureditev nadstreška in lesene terase	Vzdrževana pot na Fontaniggeah, postavitve nove lesene terase
2.2.5. Postavitve tabel (lastno delo in zunanji izvajalci)	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Postavitve novih parkovnih tabel in smerokazov, zamenjava dotrajanih in poškodovanih tabel	Postavitve nekaterih novih parkovnih tabel in smerokazov, zamenjava dotrajanih in poškodovanih tabel
2.2.6. Ureditev prevoza obiskovalcev z vlakom na Fontaniggeah	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Vsaj 100 prevozov z električnim vlakom do Muzeja solinarstva	41 prevozov z električnim vlakom do Muzeja solinarstva (manjši obisk zaradi Covid razmer). Kazalnik dosežen.
2.2.9. Urejanje parkirišč pred vhodom v park	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje parkirišča na Leri in solinarskega trga	Vzdrževanje parkirišča in solinarskega trga z novim gramozom

Cilj 3: PRISPEVANJE K URESNIČEVANJU CILJEV JAVNEGA INTERESA Z DRUGIH PODROČIJ

Za zagotavljanje ohranjanja, predstavljanja in spoznavanja kulturne dediščine pred Muzejem solinarstva je skrbela ekipa solinarjev iz Lere. Zagotovljen je bil reden dotok vode iz kanala Pichetto do Male Lame ter naprej do Muzeja solinarstva. Zagotovljena je bila izmenjava vode prek kanala Giassi vse dokler se niso pričela intervencijska sanacijska dela na visokomorskih nasipih. Obnovljeni in vzdrževani so bili nasipi solnega polja Muzeja solinarstva v skupni dolžini 1500 m, zamenjane dotrajane zapornice, delno so bila vzdrževana solna polja (konciranje, taciranje, pranje...).

Preglednica 9: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 3.1. Prispevanje k ohranjanju, predstavljanju in spoznavanju kulturne dediščine

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
3.1.1. Zagotavljanje vode in upravljanje notranjih voda za dejavnosti v kompleksu Muzeja solinarstva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Dovajanje vode za potrebe pridelave soli prek sistema Male Lame.	Redno vzdrževanje vodnega režima, povečana potreba po odvajanju vode zaradi posledic plimovanja
3.1.2. Vzdrževanje nasipov na območju Muzeja solinarstva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževani nasipi na solnem polju F7 pred Muzejem.	Vzdrževani nasipi na solnem polju F7 pred Muzejem v skupni dolžini 1500 m. Težave s poplavljanjem z morja.
3.1.5. Prikazovanje in omogočanje ogledovanja postopkov srednjeveškega solinarstva na območju Muzeja solinarstva	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran	Pripravljeno solno polje pred muzejem za demonstracijo srednjeveškega solinarstva. Izvajanje programa "Solinar za en dan"	Pripravljeno solno polje pred muzejem za demonstracijo srednjeveškega solinarstva.

3.1.7. Skupna promocija parka in Muzeja solinarstva ter kulturne dediščine celotnih solin	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran	Pridelava 10 ton soli na muzejskem polju.	Pridelana 1 tona soli na muzejskem polju. Težave s poplavljanjem.
---	--	------------------------------------	---	---

Preglednica 10: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 3.2. Prispevanje k zaščiti solin pred »zunanjimi« vodami

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
3.2.1 Sodelovanje pri načrtovanju in izvajanju del javne vodnogospodarske službe	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Izvajalec JVG službe	Mesečni obhod in pregled stanja nasipov	Redni mesečni obhodi in pregled stanja nasipov, javljanje poškodb

Preglednica 11: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 3.2. Prispevanje upravljavca k odpravljanju posledic naravnih nesreč in izrednih ekoloških stanj

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
3.3.1 Sodelovanje pri odpravljanju posledic naravnih nesreč in izrednih ekoloških stanj (v primeru nastanka takšnih situacij)	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		/	Odprava posledic poplavljanja solin zaradi ekstremno visokega plimovanja v novembru

Cilj 4: OMOGOČANJE POVEZANOSTI LOKALNEGA PREBIVALSTVA S PARKOM

Leto 2021 je prineslo obletnice petih naravnih parkov Slovenije. 20. aprila mineva dvajset let, odkar je Vlada Republike Slovenije določila območje Krajinskega parka Sečoveljske soline, prvega upravljanega krajinskega parka ob slovenski obali.

Krajinski park Sečoveljske soline (KPSS) je bil v mnogočem prvi med zavarovanimi območji narave v Sloveniji: bil je prvi krajinski park, ustanovljen na podlagi Zakona o ohranjanju narave. Kot zavarovano območje ga je z uredbo določila Vlada Republike Slovenije, ki je pričela veljati 21. aprila 2001 (pred tem je bilo to območje zavarovano z odlokom občine Piran). Prvič v Republiki Sloveniji je bilo takrat z uredbo določeno, da se upravljanje izvaja na podlagi koncesije. Krajinski park Sečoveljske soline je tako postal tudi prvi upravljeni krajinski park ob slovenski obali (sedaj sta taka tudi Krajinski park Strunjan in Krajinski park Debeli rtič). So mednarodno pomembno območje: kot prvo v Sloveniji je bilo uvrščeno na Seznam mokrišč mednarodnega pomena in je del evropskega omrežja Natura 2000. To je tudi prvi krajinski park v Sloveniji, ki je vodil projekt LIFE.

Tako novico o obletnici KPSS, kot tudi zanimive prispevke redno objavljamo v občinskem glasilu *Solni cvet*.

V okviru pridruženega partnerstva pri projektu TUNE UP, smo k sodelovanju na posvete in zoom delavnice za »Ohranjanje mokrišča Krajinskega parka Sečoveljske soline« povabili nekatere lokalne deležnike (lokalne kmete, turistične delavce, šolnike, predstavnike lokalne skupnosti in predstavnike Letališča Portorož. Rezultat projekta je MEMORANDUM O SODELOVANJU PRI OHRANJANJU MOKRIŠČA KRAJINSKEGA PARKA SEČOVELJSKE SOLINE Z ZALEDJEM v okviru projekta TUNE UP (Interreg Mediteran), ki ga financira Evropski

regionalni sklad. V tem dokumentu memorandum razumemo kot pisno izjavo partnerjev in deležnikov o izzivih reševanja in ohranjanja mokrišča v Krajinskem parku Sečoveljske soline z zaledjem.

Preglednica 12: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 4.1. Sodelovanje z lastniki, lokalnimi skupnostmi in deležniki pri doseganju ciljev varstva in razvoja parka ter strokovno svetovanje in pomoč lastnikom/ najemnikom/uporabnikom zemljišč

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
4.1. Sodelovanje z lastniki, lokalnimi skupnostmi in deležniki pri doseganju ciljev varstva in razvoja parka ter strokovno svetovanje in pomoč lastnikom/ najemnikom/uporabnikom zemljišč	PP153236 Lastni prihodki upravljavca	Lokalni ponudniki proizvajalci	Organizacija sejma za lokalne ponudnike hrane in drugih produktov v okviru Solinarskega praznika. Čistilna akcija.	Zaradi razmer Covid-19 ni bilo izvedenih nobenih aktivnosti.

Cilj 5: IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI

Nadzorna služba šteje 2 naravovarstvena nadzornika s pooblastilom po ZON in po Zakonu o prekrških (ZP-1; Uradni list RS, št. 7/03 *et al.*) ter enega prostovoljnega naravovarstvenega nadzornika.

Delo naravovarstvenih nadzornikov Krajinskega parka Sečoveljske soline vključuje naslednje naloge:

- neposredni nadzor v naravi, ki obsega spremljanje stanja v obliki rednih tedenskih obhodov območja (občasno ponoči), nadzor nad izvajanjem varstvenega režima in pogojev obiskovanja, ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah, skupaj z opozarjanjem in osveščanjem kršiteljev varstvenega režima ter izrekanjem glob v primerih večjih ali ponovljenih kršitev in obveščanje pristojnih inšpekcijskih organov in policije,
- občasni obhodi po okolici parka z namenom preverbe obstoječih in novih virov ogrožanja in konkretnih groženj za krajinski park,
- nadzor nad gradnjo infrastrukture za obisk parka,
- nadzor nad vzdrževalnimi in obnovitvenimi deli znotraj meja krajinskega parka, predvsem nad izvedbo del zunanjih izvajalcev,
- priprava poročil in obveščanje nadrejenih in ministrstva o kršitvah, izrečenih opozorilih in globah, kot tudi virih ogrožanja in grožnjah, ki se pojavljajo izven meja območja,
- nadzor, omejevanje in odstranjevanje tujerodnih vrst in
- vzdrževanje parkovnih tabel in njihova zamenjava ob dotrajanosti
- redno izobraževanje nadzornikov za zagotavljanje delovanja s polnimi pooblastili.

Ključna področja, kjer prihaja do kršitev:

Z ustrezno postavitvijo ograj in zapornic na obeh vhidih v KPSS ter z objavo urnikov in ustnim opozarjanjem ter ozaveščanjem obiskovalcev o ciljih in varstvenih režimih Krajinskega parka Sečoveljske soline, se je število kršitev varstvenega režima parka bistveno zmanjšalo v primerjavi z leti poprej. Poudariti je potrebno, da nam v letošnjem letu veliko pomagajo tudi policisti, ki opravljajo mejno kontrolo ob reki Dragonji, predvsem v nočnem času, ko je bilo veliko kršitev in nam zadeve odstopijo v nadaljnji prekrškovni postopek.

Kršitve varstvenega režima parka v prvi polovici 2021 se še vedno nanašajo na ribolov v nočnem času, hojo izven označenih poti ter sprehajanje psov brez povodca.

V letu 2021 smo opravili 916 ur nadzora v naravi, od tega 567 ur na Fontaniggeah (prvo varstveno območje). Izvajali smo tudi redne obhode in nadzor v Jernejevem kanalu. V okviru sodelovanja z drugimi nadzornimi službami smo opravili še 55 delovnih ur, 5 ur smo potrebovali za dodatno postavitve infrastrukture za omejevanje motenj in nadzor, 30 ur pa za postavitve, vzdrževanje opreme in infrastrukture. 97 delovnih ur je bilo potrebnih za ukrepanje po ZON-u in vodenje prekrškovnih postopkov. Eden od nadzornikov je opravil dodaten preizkus znanja za odločanje v prekrškovnem postopku za 6. stopnjo. Izdali smo 6 plačilni nalogov, 5 odločb, izdali smo tri pisna opozorila in izrekli več ustnih opozoril, eno zadevo smo predali v obravnavo ustreznemu Okrajnemu sodišču.

Preglednica 13: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 5.1. Izvajanje neposrednega nadzora v naravi

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kazalnik/ rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
5.1 Izvajanje neposrednega nadzora v naravi	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Vsakodnevni neposredni nadzor v naravi, ki obsega spremljanje stanja v obliki rednih tedenski obhodov območja (občasno ponoči), nadzor na vhodih v KPSS	Izvedeno 916 ur nadzora v naravi. Kazalnik dosežen.
5.2 Sodelovanje z drugimi nadzornimi službami	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Sodelovanje s policijo, občinskim redarstvom, inšpekcijskimi službami	Redno sodelovanje z ustreznimi inštitucijami ob odstranitvi plovil v Jernejevem kanalu.
5.3 Postavitev infrastrukture za omejevanje motenj in nadzor	PP153236 Lastni prihodki upravljavca		Postavitev dodatne ograje na vhodu recepcije na Leri.	Ograja ni bila postavljena.
5.4. Vzdrževanje infrastrukture za omejevanje motenj in nadzor	PP153242 Lastni prihodki upravljavca		Vzdrževanje ograj, vrat, zapornic in drugih fizičnih prepek ter opozoril, letni najem aplikacije Nadzorni center	Redno vzdrževanje fizičnih ovir in fotovoltaične zapornice na Fontaniggeah (ključavnice, daljinci)
5.5. Uniforme KPSS	Lastni prihodki upravljavca		Nabava oblačil in obutve za naravovarstvene nadzornike in receptorje	Nabavljena vsa oblačila oblačila za receptorje in voznike, dlančniki in prenosni tiskalniki niso bili nabavljeni.

Cilj 6: SPLOŠNE NALOGE IN AKTIVNOSTI

- Priprava letnega načrta in dnevnega razvrščanja dela za opravljanje v načrtu določenih nalog (PIS).
- Organizacija in priprava poročila o delu Odbora Parka.
- Upravljanje z nepremičninami, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju za potrebe upravljanja.
- V letu 2021 smo se kot partner še enkrat prijavili na projekt LIFE URCA PROEMYS - URgent Conservation Actions pro *Emys orbicularis* & *Emys trinacris*, ki ga vodi italijanski WWF. Projekt je šel uspešno skozi prvo preverjanje, v drugem preverjanju pa je bil zavrnjen. Po pritožbi vodilnega partnerja je bil projekt dopolnjen in oddan še enkrat v preverjanje.
- Kot pridruženi partner smo zaključili s projektom SAZU TUNE UP. V tem času smo izvedli 2 Zoom Online delavnice z vodilnim partnerjem in deležniki.

- Nadaljevali smo s sodelovanjem pri projektu LIFE NarCIS, ki ga vodi ARSO. KPSS bo v projektu sodeloval kot eden od treh vključenih zavarovanih območij, ki ima vzpostavljeno podatkovno bazo.
- Sodelovanje z Zavodom za varstvo narave pri pripravi naravovarstvenih smernic glede sanacijskih del na visokomorskih nasipih, sanaciji desne brežine reke Dragonje, Jernejevega kanala in Letališča Portorož.
- Sprotno računovodsko delo in priprava poročil.
- Redno vzdrževani prostori in oprema.
- Druge upravno-administrativne naloge.

Preglednica 14: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki / rezultati za cilj 6.1. Upravno-administrativne in organizacijske naloge

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvant. kazalnik / rezultat 2021	Doseženi kvant. Kazalnik / rezultat 2021
6.1 Upravno administrativne in organizacijske naloge	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Dnevno izvajanje administrativnih in organizacijskih nalog	Redno izvajanje vseh administracijskih in organizacijskih nalog javne službe
6.2 Priprava in vodenje projektov	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Priprave LIFE URCA PROEMYS projekta za močvirsko sklednico	Partnerstvo na projektu LIFE URCA PROEMYS. Projekt je bil po pritožbi ponovno oddan.
6.3 Mednarodno sodelovanje	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Sodelovanje na mednarodnih dogodkih	Zaradi Covid-19 nismo sodelovali na mednarodnih dogodkih..
6.4. PIAR	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		10 medijskih prispevkov	25 medijskih prispevkov
6.5 Finančno računovodske naloge	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Redno delo računovodstva in vodstva	Redno izvajanje vseh računovodskih nalog javne službe
6.6 Povečevanje usposobljenosti in učinkovitosti službe	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Udeležba na 10 kolegijih, seminarjih in delavnicah	Redna udeležba na kolegijih
6.7 Vzdrževanje poslovnih prostorov, materiala in opreme	PP153236, Lastni prihodki upravljavca		Dnevno čiščenje prostorov, redna vzdrževalna dela	Dnevno čiščenje prostorov, redna vzdrževalna dela

4. FINANČNO POROČILO

Podjetje SOLINE Pridelava soli d.o.o. pripravlja letna poročila o poslovanju, ki jih potrdi pooblaščená revizijska hiša. Poročila na pregleden način prikazujejo poslovanje ločeno za opravljanje dejavnosti javne službe (upravljanje KPSS) in ločeno za komercialno dejavnost pridelave soli in s soljo povezanih programov, vključno s poslovanjem term na prostem Thalasso SPA Lepa Vida. Poročila so na voljo na sedežu podjetja.

Finančna preglednica vsebuje povzetek realiziranih stroškov za izvedbo programa dela. V preglednici 15 so prikazani planirani in realizirani stroški in prihodki. Na prihodkovni strani so opredeljeni vsi viri za pokrivanje stroškov izvedbe programa dela KPSS v letu 2021.

Preglednica 15: Primerjava planiranih in realiziranih stroškov za izvedbo programa dela KPSS v letu 2021

CILJI	1. Programski, materialni in investicijski stroški PLAN	1. Programski, materialni in investicijski stroški REALIZACIJA	2. Stroški delovnih ur zaposlenih po vsebinskih sklopih ciljev PLAN	2. Stroški delovnih ur zaposlenih po vsebinskih sklopih ciljev REALIZACIJA
CILJ 1	69.454,00 €	49.555,92 €	145.426,13 €	208.754,56 €
CILJ 2	70.791,92 €	51.620,75 €	21.678,00 €	29.822,08 €
CILJ 3 in 4	23.800,00 €	16.518,64 €	16.447,00 €	22.366,56 €
CILJ 5	60.000,00 €	45.426,26 €	29.500,00 €	48.460,88 €
CILJ 6	59.146,00 €	43.361,43 €	45.939,00 €	63.371,92 €
SKUPAJ	283.191,92 €	206.483,00 €	259.990,13 €	372.776,00€

Preglednica 16: Primerjava planiranih in realiziranih prihodkov za izvedbo programa dela KPSS v letu 2021

VIRI PRIHODKOV	Načrtovani prihodki	Realizirani prihodki
PP 153236	228.990,13 €	348.045,00 €
PP 559	14.181,92 €	0 €
SKZGS	30.000,00 €	0 €
PP 153242	1.000,00 €	1.000,00 €
LASTNI PRIHODKI	268.010,00 €	2101.732,00 €
SKUPAJ	550.350,82€	559.777.00€

Zneski v Preglednici 16 ne vsebujejo DDV.

Preglednica 17: Povzetek realiziranih stroškov in virov za izvedbo programa dela KPSS v letu 2021 v EUR

Cilji	Programski, materialni stroški in stroški storitev v EUR	Stroški delovnih ur zaposlenih po sklopih ciljev v EUR
Varstveni cilji:		
C1.1. Neposredni ukrepi za zagotavljanje ugodnega ohranitvenega stanja vrst in habitatov.		
C1.2. Prilagojeno izvajanje solinarske dejavnosti, predvsem vodnega režima in izvajanje tradicionalnega solinarstva do faze pobiranja.		
C1.3. Spremljanje stanja indikatorskih vrst in izbranih habitatnih tipov ter pridobivanje in analiza podatkov o zavarovanem območju.		
C1.4. Sodelovanje z izvajalci dejavnosti v okolici parka.		
SKUPAJ	49.555,92 €	208.754,56 €
C5.1. Spremljanje izvajanja varstvenih režimov po Uredbi o KPSS.		
C5.2. Sodelovanje s pristojnimi službami za nadzor izvajanja pravnih podlag v KPSS.		
SKUPAJ	45.426,26 €	48.460,88 €
C6. Splošne naloge in aktivnosti.		
SKUPAJ	14.455,43 €	21.123,92 €
SKUPAJ - varstveni cilji: 387.776,97 €		
Cilji povezani z urejanjem infrastrukture, obiska, osveščanjem javnosti in podpora:		
C2.1. Zagotavljanje informacij o KPSS.		
C2.2. Koordinacija obiska in izvedba vodenih ogledov, postavitve in vzdrževanje informacijske infrastrukture in infrastrukture za obiskovanje.		
SKUPAJ	51.620,75 €	29.822,08 €
C6. Splošne naloge in aktivnosti.		
SKUPAJ	14.453,00 €	21.124,00 €
SKUPAJ - stroški urejanja infrastrukture, obiska in osveščanja javnosti: 117.019,83 €		
Razvojni cilji		
C3.1. Prispevek k ohranjanju kulturne dediščine		
C3.2. Prispevek k izvajanju javne službe urejanja voda		

C4.1. Sodelovanje pri prireditvah lokalne skupnosti

C4.2. Predstavitev tradicije solinarstva zunaj parka

SKUPAJ	16.518,64 €	22.366,56 €
---------------	--------------------	--------------------

C6. Splošne naloge in aktivnosti

SKUPAJ	14.453,00 €	21.124,00 €
---------------	--------------------	--------------------

Skupaj razvojni cilji: 74.462,20 €

3. Stroški po kategorijah v EUR

a) Programski in materialni stroški	206.483,00 €	
-------------------------------------	--------------	--

b) Stroški dela		372.776,00 €
-----------------	--	--------------

SKUPAJ (a+b)	579.259,00 €	
---------------------	---------------------	--

5. URESNIČEVANJE KADROVSKEGA NAČRTA

V podjetju SOLINE Pridelava soli d. o. o., ki ga sestavlja več enot oziroma stroškovnih mest, bo javno službo ohranjanja narave izvajala **Služba za upravljanje parka**. Poleg direktorja - vodje parka, jo sestavljajo sodelavci za izvajanje upravljaljskih – strokovnih, varstvenih, izvedbenih in nadzornih nalog, za izvajanje upravno-administrativnih in finančnih nalog ter za vzdrževanje poslovnih prostorov, materiala in opreme. Delo zaposlenih v podjetju Soline d.o.o. je porazdeljeno za izvajanje različnih sklopov (javna služba, projekti, sanacijski program, druge dejavnosti podjetja).

Reorganizacija in nova sistemizacija delovnih mest se uporablja od 1.12.2016. Opis delovnih mest in plačilni razredi so usklajeni z vrednostmi, ki se uporabljajo v javni upravi.

Preglednica 18: Primerjava načrtovanih in realiziranih delovnih ur in stroškov dela v letu 2021 za redno zaposlene

Zaposleni - naziv	Načrtovane efektivne del. ure	Realizirane efektivne del. ure	Načrtovani stroški plač	Realizirani stroški plač
Direktor, vodja parka	1044	1044	29148.48	29148.48
Naravovarstveni nadzornik	2088	2088	32029.92	32029.92
Naravovarstveni nadzornik	2088	2088	23886.72	23886.72
Naravovarstveni nadzornik	600	350	6714	3916.5
Receptor	2088	2088	19731.6	19731.6
Receptor	2088	2088	19731.6	19731.6
Receptor-vodnik	1044	1044	9677.88	9677.88
Receptor-strežba	1044	1600	7986.6	12240
Glavni računovodja	1044	1044	24857.64	24857.64
Poslovni sekretar	1044	1044	13269.24	13269.24
Samostojni strokovni delavec	1044	1044	16610.04	16610.04
Strokovnjak	1044	1044	26006.04	26006.04
Samostojni strokovni delavec	418	418	6311.8	6311.8
Prodajalec-vodnik	626	510	6103.5	4972.5
Koordinator I	1044	1040	14229.72	14175.2
Vzdrževalec-voznik vlaka	1107	1000	8856	8000
Vzdrževalec-voznik kombija	1044	1044	9364.68	9364.68
Vzdrževalec	1044	1044	9719.64	9719.64
Vzdrževalec	1044	1044	9239.4	9239.4
Vzdrževalec- vzdrževanje objektov	1044	1044	8352	8352
Vzdrževalec- vzdrževanje objektov	1044	1044	8560.8	8560.8
Vodar	1044	1044	8529.48	8529.48
Vodar	1044	1044	7986.6	7986.6
Solinar-muzej solinarstva	2088	2088	18583.2	18583.2

Solinar	1044	1044	9291.6	9291.6
Solinar	1044	1044	9291.6	9291.6
Čistilka	1044	1044	9291.6	9291.6
SKUPAJ	31983	32062	373.361,38 €	372.776,00 €